

پافشاری دولت جمهوری آذربایجان برای آزادی قره باغ قابل دفاع است / تحلیل

عشرت شایق کارشناس ارشد روابط بین‌الملل: حتی بدون در نظر گرفتن پیوندهای مستحکم فرهنگی، اجتماعی و زبانی مشترک بین دو ملت ایران و آذربایجان نیز، اولین و مهمترین مسئله در مناقشه قره باغ احترام کامل به تمامیت ارضی و استقلال کشور آذربایجان بوده و پافشاری دولت جمهوری آذربایجان نسبت به آزاد سازی منطقه قره باغ از طریق خروج نیروهای ارمنستان از مناطق اشغالی، امری توجیه پذیر و در سطح بین‌المللی قابل دفاع می باشد.

آران نیوز؛ استقلال و حفظ تمامیت ارضی و مرزی کشورها در حقوق بین‌المللی به عنوان یک مفهوم جهانی مورد توجه قرار گرفته و بند ۴ ماده ۲ منشور سازمان ملل به صراحت هر نوع توسل به زور یا حتی تهدید به استفاده از آن را علیه تمامیت ارضی و استقلال سیاسی کشورها ممنوع اعلام کرده است.

احترام به تمامیت ارضی کشورها، اصلی است که در پهنه بین‌المللی خواهان احترام به سرزمین یا قلمرو کشورهای دیگر است و بر پایه این اصل، سرزمین یک کشور هیچگاه نباید مورد تجاوز، تهاجم یا تجزیه غیر قانونی قرار گیرد.

روح حاکم بر این اصل، به این معناست که قلمرو یک کشور بصورت «یک کل» مصون بوده و تجزیه ناپذیر است و هیچ دولتی نمیتواند با توسل به زور، این اصل را در سرزمین دولتی دیگر خدشه دار کرده و موجبات دگرگونی و یا تجزیه آن را فراهم سازد، چراکه سرزمین، اساس مادی و شرط لازم موجودیت یک دولت است و خدشه دار شدن تمامیت ارضی چیزی نیست که دولت‌ها و ملت‌ها بتوانند نسبت به آن بی تفاوت باشند.

جمهوری آذربایجان دومین کشور شیعه در جهان است؛ البته نسبت جمعیت شعبه به سایر مذاهب موجود در این کشور، اولین جمعیت محسوب می شود و حتی بدون در نظر گرفتن پیوند های مستحکم فرهنگی، اجتماعی و زبانی مشترک بین دو ملت ایران و آذربایجان نیز، اولین و مهمترین مسئله در مناقشه قره باغ احترام کامل به تمامیت ارضی و استقلال کشور آذربایجان بوده و پافشاری دولت جمهوری آذربایجان نسبت به آزاد سازی منطقه قره باغ از طریق خروج نیروهای ارمنستان از مناطق اشغالی، امری توجیه پذیر و در سطح بین‌المللی قابل دفاع می باشد.

تحقق حاکمیت دولت آذربایجان بر سرزمین خود از جمله منطقه قره باغ، می تواند نقطه پایانی بر اختلافات دو کشور باشد و در عین حال از نگاه انسانی، جنگ و خونریزی راه مناسبی برای احقاق حقوق دولت‌ها و ملت‌ها نیست لذا شورای امنیت سازمان ملل متحد هنگام تهاجم ارمنستان به منطقه قره باغ در سال ۱۹۹۳ چهار قطعنامه صادر و بر خروج نیروهای ارمنی از مناطق اشغالی جمهوری آذربایجان تاکید نموده است که دولت ارمنستان تاکنون از پذیرش آن‌ها سر باز زده است و این امر موجب تداوم خصومت و بروز درگیری‌های گاه و بیگاه قوای نظامی دو کشور در خطوط تماس گردیده و منطقه را ناامن نموده است.

آنچه مسلم است در کنار علل دیگر و دسیسه‌های بیگانگان علت اصلی شعله ور شدن مجدد آتش جنگ قره باغ در روزهای اخیر عدم تمکین دولت ارمنستان به 4 قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل متحد در ارتباط با توقف فوری اشغال اراضی متعلق آذربایجان مطرح شده است.

جمهوری آذربایجان معتقد است عدم فشار و تحریم شورای امنیت سازمان ملل علیه ارمنستان برای متقاعد کردن آن کشور به پذیرش قطعنامه‌های فوق، موجب گردیده که منطقه قره باغ حدود 30 سال در اشغال ارمنستان باقی بماند.

ناگفته نماند که برخی از دولت‌های منطقه و حتی قدرت‌های خارج از منطقه، مناقشه قره باغ را وجه المصلحه منافع خود قرار داده و از آن، بهره برداری سیاسی می نمایند و این موضوع بدون شک موجب گسترش ابعاد جنگ در منطقه شده و بیش از همه، دو کشور درگیر را متحمل تلفات بیشتر انسانی و خسارات شدید مالی خواهد کرد.

لذا شایسته است رهبران دو کشور جمهوری آذربایجان و ارمنستان متوجه خطرات ناشی از دخالت دیگر دولت‌ها و همینطور دسیسه‌های رژیم اشغالگر قدس در منطقه بوده و مانع نقش آفرینی آنان در منطقه باشند.

در کنار این موضوع، طرفین درگیر باید نگرانی ایران از نفوذ نیروهای تکفیری و یا عوامل رژیم اشغالگر قدس در منطقه را درک نمایند و بدیهی است امنیت کشور، خط قرمز نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بوده و به هر اقدامی که این امنیت را خدشه دار سازد، پاسخ دندان شکن

داده خواهد شد.